

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การศึกษาข้อมูลเอกสารเป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เอกสารหน่วยงานราชการ หนังสือ บทความ ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย
2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสงอำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายชื่ออยู่ในเขตเทศบาลตำบลแสงจำนวนทั้งสิ้น 3,637 คน จาก 10 หมู่บ้าน (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2554)
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด จำนวน 3,637 คน

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{3,637}{1 + 3,637 (.05)^2}$$

$$n = 360 \text{ คน}$$

เพื่อให้เกิดความสมดุล ผู้ศึกษาวิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวน 360 คน

3. การสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

โดยการเลือกตัวอย่างเป็นส่วน ในจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจาก 10 หมู่บ้าน

ดังนี้หากกลุ่มตัวอย่างตามพื้นที่

$$\text{สูตร จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{แทนค่า จำนวนตัวอย่างในหมู่ที่ 1} = \frac{360 \times 496}{3,637}$$

$$= 49 \text{ คน}$$

ตารางที่ 1 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนตัวอย่าง
1	บ้านหนองคล้า	496	49
2	บ้านเนินท้ายวัด	452	44
3	บ้านหนองตะเคียนเต่า	417	41
4	บ้านหนองตะโกรม	394	42
5	บ้านคลองขวาง	366	36
6	บ้านชำโสม	391	38
7	บ้านแก้ว	341	33
8	บ้านเขากระแจะ	200	20
9	บ้านคลองขวาง	305	30
10	บ้านเขาดานก	275	27
รวม		3,637	360

หลังจากนั้นจึงทำการแจกแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Questionnaire) คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา (บ้านเกิด) และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลแสง รวม 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการพัฒนางานของเทศบาลตำบลแสง ได้แก่ การวัดระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วม ในการบริการสาธารณประโยชน์ที่ได้รับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการจัดระเบียบชุมชนและสังคม รวม 16 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การอ่านค่าคะแนนดังนี้

4 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

3 คะแนน หมายถึง มาก

2 คะแนน หมายถึง น้อย

1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเสนอแนวทางในการแก้ไขและส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง ต่อไป

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาโดยภาพรวมแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
คือ

3.1 ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจันทบุรี

3.2 นายวิจิต ดำนาคแก้ว ปลัดเทศบาลตำบลแสง

3.3 นางสาวจันทิมา พัทธรากรณ์ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลแสง

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญ

4. หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจาก
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วพิจารณาสร้างเป็นคำถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่แก้ไข
ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่ในพื้นที่เขต
เทศบาลตำบลแสง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่า
ความเชื่อมั่นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ได้
ค่าความเชื่อมั่น .91 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามที่กำหนด ระหว่างวันที่ 1 - 31
ธันวาคม 2554 รวมระยะเวลา 31 วัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง ให้ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแสง จำนวน 360 ชุด โดยมี
แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 360 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

2. นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากดำเนินการเก็บแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

1.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.4 ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ข้อมูลส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยสถิติความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม จัดทำโดยการทดสอบค่าสถิติ t - test และ One - way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบความแตกต่างใช้การเปรียบเทียบตัวแปรรายคู่ โดยใช้ LSD (Least Significant Difference Test)

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของ

$$\begin{aligned}\text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75\end{aligned}$$

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
3.26 - 4.00 หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
2.51 - 3.25 หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
1.76 - 2.50 หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.75 หมายถึง	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University